

УДК 341.4

Володимир Анатолійович Євтушок,
*старший викладач кафедри тактичної
та спеціальної фізичної підготовки
Харківського національного університету внутрішніх справ*

Боротьба з торгівлею людьми на міжнародному рівні та її наслідки

Метою роботи є аналіз міжнародного співробітництва у сфері торгівлі людьми та особливості боротьби з нею.

Міжнародна торгівля людьми залишається важливою соціальною проблемою. Ця тема є актуальною не тільки для сучасної України, а й для усього світу. Торгівля людьми є прибутковим нелегальним бізнесом, тому злочинці вигадують все нові й нові методи з метою експлуатації людини та для власного збагачення.

На жаль торгівля людьми не обійшла жодну країну світу. Об'єктом цього злочину може бути будь-яка особа, незалежно від статі та віку. Торгівля людьми у світі постійно видозмінюється залежно від того, як економічні, демографічні та інші геополітичні фактори впливають на зміни в структурі країн.

Вплив міжнародного товариства все більше поширюється на нові засоби боротьби, зокрема ухвалення міжнародних актів, що забороняють торгівлю людьми. Але їх ухвалення не означає розв'язання проблеми, для вирішення кожна держава має чітко дотримуватись обов'язків, що зазначені в актах, повинна співпрацювати в різноманітних формах, не тільки в прикордонних контактах, але і на регіональному та універсальному рівні. Боротьба з торгівлею людьми – система заходів, що здійснюються в рамках протидії торгівлі людьми, спрямованих на виявлення злочину торгівлі людьми, в тому числі незакінченого, осіб, які від цього постраждали, встановлення фізичних / юридичних осіб – торгівців людьми та залучені їх до відповідальності. Боротьба з торгівлею людьми є невід'ємно складовою діяльності органів Національної поліції по боротьбі зі злочинністю, яка, зокрема, здійснюється шляхом реалізації організаційних, оперативно-розшукових, адміністратив-

но-правових, процесуальних, аналітично-дослідницьких, інформаційних та інших заходів.

До завдань у сфері боротьби з торгівлею людьми належать:

- виявлення причин та передумов, що сприяють торгівлі людьми, та вжиття заходів щодо їх усунення;

- забезпечення безпеки осіб, які визнані потерпілими від торгівлі людьми, свідків та інших осіб, які що беруть участь у кримінальному судочинстві у справах щодо торгівлі людьми;

- виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми;

- притягнення до відповідальності, у тому числі кримінальної, осіб, причетних до торгівлі людьми;

- забезпечення відновлення прав постраждалих від торгівлі людьми

- інформування суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, та громадськості щодо результатів діяльності у сфері боротьби з торгівлею людьми.

Для того, щоб знайти шляхи розв'язання цієї проблеми міжнародне товариство повинно мати чітке уявлення про таке поняття, як торгівля людьми. На даний момент визначення цього поняття містить Протокол з попередження торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, який доповнює Конвенцію ООН про боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю. Протокол є основним сучасним документом, спрямованим на боротьбу з цим злочином. Він визначає торгівлю людьми як: Здійснення з метою експлуатації вербування, перевезення, передачі, приховання чи отримання людей шляхом погрози силою або її застосування чи інших форм примусу, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою чи вразливістю стану або шляхом підкупу у вигляді платежів чи вигод для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу.

На доповіді про торгівлю людьми в США визначили, що основними факторами, що сприяють цьому явищу, є: зростання безробіття, зменшення асигнувань на програми соціального захисту, зубожіння населення. Низький рівень доходів штовхає громадян на пошуки роботи за кордоном навіть без знання мови і правових знань, без кваліфікації, на нелегальних умовах, що водночас зумовлює їх перехід до груп ризику.

Протидія торгівлі людьми полягає в створенні великої кількості організацій, як урядових: Міжнародна організація з міграції (МОМ), та неурядових, наприклад: Всесвітня організація за Виживання (The Global Survival Network), Фонд проти торгівлі людьми (The Foundation against), та багато інших. Також є багато міжнародних правоохоронних організацій: Інтерпол та Європол, для координації зусиль у протидії торгівлі людьми. Проте національна стратегія протидії торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, на цей момент не передбачає приділення належної уваги врегулюванню проблеми забезпечення відшкодування та компенсації жертвам торгівлі людьми, натомість, розв'язує проблеми реабілітації жертв досліджуваного злочину.

На міжнародному рівні співробітництво у досліджуваній сфері ефективно проводиться не лише на міжурядовому рівні, але і на рівні залучення неурядових організацій. На національному рівні у більшості із напрямів реалізації положень. Державної цільової соціальної програми спостерігається поступове зростання ефективності імплементаційних заходів. Проте необхідно зазначити, що загальна національна стратегія боротьби з досліджуваним злочином потребує удосконалення та характеризується низкою недоліків. Проблема торгівлі людьми є дуже важливою та актуальною на даний час. З такими злочинами міжнародного характеру світові організації намагаються боротися давно, тож співробітництво держав на різних рівнях є надзвичайно важливими для захисту прав та свобод суспільства.

Одержано 25.10.2019